

PROGRAMA DE DRET LABORAL

Prof. Albert Pastor Martínez

Curs 04/05

TEMARI (pàg. 2)

- I. **Antecedents, Conceptes generals i fonts de l'ordenament jurídic laboral**
 - A. Introducció
 - B. Concepte i objecte del Dret del Treball
 - C. Fonts del Dret del Treball
 - D. Aplicació i interpretació de les normes laborals

- II. **El contracte de treball**
 - A. Subjectes del contracte de treball
 - B. Elements essencials del contracte de treball
 - C. Modalitats del contracte de treball
 - D. Contingut del contracte de treball
 - E. Vicissituds del contracte de Treball

- III. **El Dret Sindical**
 - A. Les organitzacions professionals
 - B. Participació i acció dels treballadors a l'empresa
 - C. Els conflictes col·lectius

- IV. **El Dret de la Seguretat Social**
 - A. Concepte i estructura
 - B. Règim general de la Seguretat Social
 - C. Règims especials

- V. **Intervenció administrativa i jurisdicció de l'Estat en les relacions de treball i de la Seguretat Social**
 - A. Intervenció administrativa de l'Estat
 - B. Intervenció jurisdiccional de l'Estat

ASPECTES GENERALS (pàg. 6)

- I. **Objectius**
- II. **Bibliografia bàsica**
- III. **Metodologia**
- IV. **Tutories**

I.- ANTECEDENTS, CONCEPTES GENERALS I FONTS DE L'ORDENAMENT JURÍDIC LABORAL

A.- INTRODUCCIÓ

Llició 1

1. Introducció.- 2. Terminologia.- 3. Importància del Dret del Treball.- 4. Interès del Dret del Treball i de la Seguretat Social per a un Diplomat en Ciències Empresarials.

B.- CONCEPTE I OBJECTE DEL DRET DEL TREBALL

Llició 2

1. Concepte del Dret.- 2. Concepte del Dret del Treball.- 3. Distinció amb la resta de branques de l'ordenament jurídic.- 4. Característiques del Dret del Treball.- 5. Principis informadors del Dret del Treball.- 6. Objecte del Dret del Treball: contracte de treball; relacions laborals especials; relacions laborals excloses.

C.- FONTS DEL DRET DEL TREBALL

Llició 3: Fonts estatals

1. Concepte de font del Dret.- 2. Fonts jurídic-positives a l'ordenament laboral espanyol. Poders socials normatius i normes laborals.- 3. El Dret del Treball i la Constitució. Constitució de 1978: Significat. Contingut laboral. Valor normatiu.- 4. La Llei: tipologia.- 5. Potestat normativa i reglamentària de les Comunitats Autònomes en matèria de Dret del Treball.

Llició 4: Fonts professionals. El Conveni Col·lectiu

1. La negociació col·lectiva.- 2. La Constitució de 1978 i el dret de negociació col·lectiva.- 3. El Conveni Col·lectiu: A) concepte; B) naturalesa jurídica; C) objecte; D) parts negociadores; capacitat i legitimitació; E) àmbits d'aplicació; F) contingut; contingut obligacional i contingut normatiu; G) límits; H) vigència; I) formalitats: publicitat i control de legalitat; J) concurrència de convenis.

Llició 5: Altres fonts

1. El costum laboral.- 2. Concepte i valor de la jurisprudència com a font indirecta.

D.- APLICACIÓ I INTERPRETACIÓ DE LES NORMES LABORALS

Llició 6

1. Determinació de la norma laboral aplicable.- 2. Aplicació de les normes: A) Concurrència de normes: a) Principi de jerarquia normativa; b) Principi de norma mínima; c) Principi de norma més favorable. B) Successió temporal de normes: el principi de condició més beneficiosa. C) Principi d'irrenunciabilitat dels drets.- 3. La interpretació de les normes. Principi pro-operari.

II.- EL CONTRACTE DE TREBALL

A) SUBJECTES DEL CONTRACTE DE TREBALL

Llició 7: El treballador

1. El treballador: terminologia; notes definitòries i concepte jurídic-positiu. 2. Activitats excloses de la legislació laboral 3. Relacions laborals de caràcter especial.

Llició 8: L'empresari

1. Concepte d'empresari: A) Terminologia; B) Concepte de l'ordenament jurídic-positiu laboral. L'empresari com a "empleador". C) Classificació.- 2. Grup d'empreses. 3. La subcontractació d'obres i serveis. 4. La cessió de treballadors.

B) ELEMENTS ESSENCIALS DEL CONTRACTE DE TREBALL

Lliçó 9

1. Consentiment de les parts: A) Capacitat per a contractar: a) Com a treballador. Graus. b) Com a empresari. Persona física i jurídica; B) Capacitat per a treball: a) Prohibicions i limitacions. b) Contractació de treballadors estrangers; C) Vicis del consentiment.- 2. Objecte i causa en el contracte de treball.- 3. Forma i documentació del contracte: a) Principi i llibertat de forma. Excepcions i matisacions. b) La prova del contracte de treball. c) Validesa i eficàcia del contracte de treball. d) Nul·litat i anul·labilitat.- 4. Pactes típics del contracte de treball: A) Període de prova; B) Pacte d'exclusivitat o plena dedicació; C) Pacte de no competència per després de finalitzat el contracte; D) Pacte de permanència a l'empresa.

C) MODALITATS DEL CONTRACTE DE TREBALL

Lliçó 10: Modalitats del contracte de treball (1)

1. Classificació.- 2. Contracte de treball indefinit: A) Contracte de treball indefinit comú. B) Contracte de foment per a la contractació indefinida.- 2. Els contractes de treball temporals: A) De caràcter estructural: a) Contracte per a obra o servei determinat. b) Contracte eventual. c) Contracte d'interinitat: normal i per vacant. B) De caràcter cojuntural: a) Contracte de foment de l'ocupació per a minusvàlids. b) Contracte d'anticipació de l'edat de jubilació.

Lliçó 11: Modalitats del contracte de treball (2)

1. Contractes formatius: A) Contracte en pràctiques. B) Contracte de formació.- 2. Contractes de treball a temps parcial.- 3. Contractació a través d'empreses de treball temporal.

D) CONTINGUT DEL CONTRACTE DE TREBALL

Lliçó 12: Drets i deures laborals bàsics

1. Drets i deures laborals bàsics.- 2. Deures del treballador: A) obediència; B) rendiment diligència; C) fidelitat i bona fe; D) incompliment i efectes.- 3. Deures de l'empresari: A) Retribució al treballador; B) Ocupació efectiva del treballador; C) Promoció del treballador; D) Seguretat i higiene; E) Fidelitat i bona fe; F) Incompliment dels deures i efectes.

Lliçó 13: Determinació qualitativa de la prestació de treball

1. La classificació professional del treballador. 2. La especificació de la prestació de treball. 3. La mobilitat funcional del treballador (remissió Lliçó 16).

Lliçó 14: La jornada de treball

1. La jornada de treball: A) Concepte. Fonaments de la limitació de la jornada; B) Règim general. Excepcions i reduccions; C) Hores extraordinàries; D) Treball nocturn.- 2. Horari laboral: A) Concepte; B) Classes; C) Modificacions. 3. Interrupcions periòdiques: classes i règim jurídic. A) Descans diari. B) Descans setmanal. C) Descans anual: les vacances. D) Festes laborals retribuïdes i no recuperables.- 4. Interrupcions no periòdiques: permisos. A) Concepte i règim jurídic. B) Manifestacions concretes. C) Formalitats per a beneficiar-se'n. D) Efectes jurídics i econòmics.

Lliçó 15: La retribució del treball

1. La retribució del treball. El salari: A) Concepte; B) Classes, C) Composició del salari: salari base i els seus complements; D) Salari mínim i millorats voluntàriament.- 2. Compensació i absorció.- 3. Lloc, temps i forma del pagament del salari.- 4. Percepcions no salarials.- 5. Protecció legal del salari: A) Mora; B) Crèdit privilegiat; C) Inembargabilitat total o parcial; D) El Fons de Garantia Salarial.

E. VICISSITUDS DEL CONTRACTE DE TREBALL

Llició 16: Modificació del contracte de treball

1. Modificacions del contracte de treball: A) Concepte i fonaments; B) Classes; C) Efectes jurídics i econòmics.- 2. Modificacions per voluntat de l'empresari. *lus variandi*: A) Concepte i fonament; B) Manifestacions: mobilitat funcional, mobilitat geogràfica i modificacions substancials de les condicions de treball; C) Efectes jurídics i econòmics.- 3. La substitució de l'empresari. El principi de subrogació.

Llició 17: Suspensió del contracte de treball

1. Suspensió del contracte de treball. A) Concepte i significat. B) Naturalesa jurídica. C) Règim jurídic. D) Causes: enumeració i classificació.- 2. Causes de suspensió dependents de la voluntat de les parts.- 3. Causes independents de la voluntat de les parts.- 4. Excedències voluntàries i excedències forçoses.- 5. Suspensió del contracte de treball per reconversió industrial. Els fons de promoció de l'ocupació.

Llició 18: Extinció del contracte de treball (1)

1. Extinció del contracte de treball: A) concepte; B) causes.- 2. Causes d'extinció dependents de la voluntat de les parts.- 3. Causes d'extinció independents de la voluntat de les parts.- 4. Extinció per força major; 5. Acomiadament col·lectiu per causes econòmiques, tècniques, organitzatives o de producció.

Llició 19: Extinció del contracte de treball (2)

1. L'extinció per causes objectives. A) Concepte i fonament. B) Causes. C) Forma i formalitats. D) Impugnació de l'extinció: forma, lloc i temps. E) Qualificació judicial de l'extinció. F) Efectes jurídics i econòmics.

Llició 20: Extinció del contracte de treball (3)

1. L'acomiadament disciplinari: A) concepte; B) causes; C) forma de l'acomiadament; D) Qualificació judicial de l'acomiadament i efectes jurídics i econòmics: a) Acomiadament procedent; b) Acomiadament improcedent; c) Acomiadament nul; d) Acomiadament radicalment nul.- 2. Prescripció i caducitat d'accions derivades del contracte de treball.

III. EL DRET SINDICAL

A. LES ORGANITZACIONS PROFESSIONALS

Llició 21: El sindicat i la llibertat sindical

1. L'autonomia col·lectiva laboral. Facultat normativa de les organitzacions socioprofessionals.- 2. El sindicat: A) concepte; B) objecte; C) classes; D) evolució històrica.- 3. Concepte de llibertat sindical: A) definició positiva i negativa; B) aspectes individuals i col·lectius; C) determinació dels subjectes titulars en la llibertat sindical.- 4. Associacionisme empresarial.- 5. Règim jurídic sindical vigent. Llei orgànica 11/1985 del 2 d'agost.

B. PARTICIPACIÓ I ACCIÓ DELS TREBALLADORS A L'EMPRESA

Llició 22

1. La participació laboral: A) concepte; B) classe; C) fonament.- 2. Àmbit de participació i acció: l'empresa i el centre de treball.- 3. Organització i acció sindical a l'empresa: seccions i delegats sindicals.- 4. Representació unitària dels treballadors: comitès i delegats de personal: A) funcions; B) garanties; C) elecció i revocació.- 5. El dret de reunió a l'empresa: l'assemblea.

C. ELS CONFLICTES COL·LECTIUS

Llició 23: Els conflictes col·lectius (1)

1. El conflicte de treball: A) concepte; B) classes; C) transcendència del conflicte col·lectiu.- 2. Procediments de solució dels conflictes col·lectius: A) conciliació; B) mediació; C) arbitratge; D) negociació col·lectiva; E) intervenció jurisdiccional; intervenció administrativa.

Lliçó 24: Els conflictes col·lectius (2)

1. La vaga: A) concepte; B) tipologia: subjectes, motivació i comportament vaguístic.- 2. Evolució normativa de la vaga a Espanya.- 3. Regulació del dret de vaga: A) titularitat; B) contingut; C) procediment; D) modalitats; E) efectes jurídics i econòmics; F) manteniment dels serveis mínims.- 4. El *lock out*. A) concepte; B) classes; C) règim jurídic.

IV. EL DRET DE LA SEGURETAT SOCIAL

A. CONCEPTE I ESTRUCTURA

Lliçó 25

1. Necessitats socials i tècniques de protecció.- 2. Evolució històrica: mecanismes remots i propers.- 3. Tendències i problemes actuals.- 4. Concepte de Dret de la Seguretat Social.- 5. Principis de la Seguretat Social.

Lliçó 26

1. La Seguretat Social a la Constitució de 1978 i la seva posterior evolució. Referència especial a la Llei 26/1985 del 31 de Juliol.- 2. Estructura actual del sistema de la Seguretat Social: règim general i règims especials.- 3. Potestats de les Comunitats Autònomes pel que fa a Seguretat Social.

B. RÈGIM GENERAL DE LA SEGURETAT SOCIAL

Lliçó 27: Relació jurídica i acció protectora de la Seguretat Social

1. El camp d'aplicació del Règim General: àmbit subjectiu. Inclusions i exclusions.- 2. Inscripció d'empreses.- 3. Afiliació, altes i baixes de treballadors.- 4. L'acció protectora del sistema: A) situacions de necessitat protegides; B) riscos o fets causants; C) prestacions: concepte, naturalesa i classes.- 5. Responsabilitat de l'empresari.

Lliçó 28: Finançament i gestió de la Seguretat Social

1. Finançament de la Seguretat Social: A) nocions generals; B) fonts de finançament.- 2. Cotització: A) subjectes obligats i responsables; B) bases, tipus i quotes; C) sistema de recaptació.- 3. Altres fonts de finançament: aportacions estatals i recursos patrimonials de la Seguretat Social.- 4. Responsabilitat de l'empresari per incompliment en la liquidació (referència especial a l'ingrés de la quota obrera).- 5. La gestió de la Seguretat Social: A) entitats gestores; B) entitats col·laboradores; C) serveis comuns.

Lliçó 29: Contingències protegides i prestacions (1)

1. Serveis socials i assistència social.- 2. Assistència sanitària: A) contingència protegida; B) beneficiaris; C) règim jurídic; D) prestacions: mèdiques, farmacèutiques i hospitalàries.- 3. Incapacitat laboral: A) concepte; B) fets causants. Subjectes beneficiaris; C) prestacions; D) dinàmica de la situació protegida.- 4. Invalidesa permanent: A) concepte; B) graus; C) beneficiaris: requisits; D) prestacions; E) revisió de la situació.- 5. Lesions permanents no invalidables.

Lliçó 30: Contingències protegides i prestacions (2)

1. Velleja i jubilació: A) contingència protegida; B) requisits i prestacions; C) jubilació anticipada; D) els fons de pensions.- 2. Mort i supervivència: A) contingències protegides; B) prestacions.- 3. Protecció a la família: A) contingències protegides; B) prestacions.- 4. L'atur: A) concepte; B) subjectes beneficiaris: requisits; C) prestacions econòmiques bàsiques i complementàries; D) estructura dinàmica: naixement, suspensió, durada i extinció.

C. RÈGIMS ESPECIALS

Llició 31

1. Consideració general sobre els règims especials.- 2. Règim de treballadors autònoms.- 3. Règim especial agrari.- 4. Règim dels treballadors de la llar.- 5. Altres règims especials.

V. INTERVENCIÓ ADMINISTRATIVA I JURISDICCIONAL DE L'ESTAT EN LES RELACIONS DE TREBALL I SEURETAT SOCIAL

A. INTERVENCIÓ ADMINISTRATIVA DE L'ESTAT

Llició 32

1. Intervenció de l'Administració en matèria laboral.- 2. Intervenció administrativa i executiva: A) administració central; B) administració perifèrica; C) administració institucional.- 3. Actuació administrativa de vigilància i inspecció. La inspecció de Treball: A) funcions; B) visites; C) actes; D) expedients; E) sancions; F) recursos i execució.- 4. Administració laboral de la Comunitat Autònoma catalana i les seves competències en matèria laboral.

B. INTERVENCIÓ JURISDICCIONAL DE L'ESTAT

Llició 33: Jurisdicció i procés laboral (1)

1. Jurisdicció del treball: A) concepte; B) òrgans; C) regles de competència.- 2. Principis informadors del procés laboral.- 3. Actes previs: Mesures precautòries.- 4. Procés ordinari: A) demanda; B) conciliació judicial; C) judici; D) sentència.

Llició 34: Jurisdicció i procés laboral (2)

1. Processos especials: A) per acomiadaments i sancions; B) per vacances; C) per eleccions sindicals; D) en conflictes col·lectius; E) sobre Seguretat Social; F) altres processos especials.- 2. Impugnació de la sentència: recursos.- 3. Execució de la sentència.- 4. Execució de l'acta de conciliació: A) conciliació judicial; B) conciliació davant el Servei de Conciliacions Individuals.

CUESTIONS GENERALS

OBJECTIUS:

Es pretén que l'estudiant conegui el marc normatiu i els principis reguladors de les relacions laborals des d'un prisma fonamentalment pràctic. Ha d'assolir, també, un coneixement general del sistema espanyol de la Seguretat Social.

BIBLIOGRAFIA BÀSICA:

MARTÍN VALVERDE, A., RODRÍGUEZ SAÑUDO GUTIÉRREZ, F., GARCÍA MURCIA, J.: *Derecho del trabajo*. Ed. Tecnos. Madrid, 2004.

MONTOYA MELGAR, A.: *Derecho del trabajo*. Ed. Tecnos. Madrid, 2004.

RAMIREZ MARTÍNEZ, J.M.(Dir.), *Curso de Derecho del Trabajo*, Ed. Tirant lo Blanch, Valencia 2004.

LEGISLACIÓ: Estatut dels Treballadors, de qualsevol editorial però necessàriament actualitzat (edició de 2004).

METODOLOGIA:

La metodologia de l'assignatura consistirà en classes teòriques i classes pràctiques.

Les classes pràctiques es faran un cop s'hagi explicat la matèria teòrica corresponent, lliurant-se la pràctica al servei de fotocòpies amb la suficient antelació per tal que l'alumne pugui preparar-la prèviament.

TUTORIES:

Les tutories es realitzaran els dimarts de 11'30 a 13'30 al despatx del professor. També es podrà sol·licitar la realització de tutories en altres horaris enviant un missatge electrònic al professor (albert.pastor@uab.es).